

Γνωμ. Χωράφιν τρεσμένον, διωλισμένον τὸ ἀνακομμένον, σιτάριν βουναρωμένον ἢ γουναρωμένον (ὅτι ἡ καλή καὶ ἄφθονος παραγωγή προϋποθέτει καλὴν καλλιέργειαν).

βουνεά ἢ, ἀμάρι. βουνεὶ Δ.Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βουνεῖα κατὰ τὰ εἰς -εῖ ὁσμῆς δηλωτικά.

Ἡ ὁσμὴ τοῦ βοείου κρέατος: Βγάνει μὲν βαρεῖα βουνεὶ τὸ κρέας. Συνών. βοιδεῖα 2.

βουνεά, ἰδ. βουνεῖα.

βουνεάζω, ἰδ. βουνεῖάζω.

βούνευρο τό, σύνθη. βούνευρον Χίος (Νένητ. κ.ά.) μούνευρο Καλαβρ. (Μπόβ.) κούνευρος ὁ, Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. βούνευρον.

Μάστιξ ἐκ τοῦ γεννητικοῦ μορίου τοῦ βοός ἢ ἐκ λωρίδος βοείου δέρματος. Συνών. βοιδόνευρο, βοιδόποντσα, βοιδοτσούλι, βούρδουλας.

βουνήσιος ἐπίθ. κοιν. βουνήσιος Πελοπν. (Συκεᾶ Κορινθ.) κ.ά. βουνήσιους Ἡπ. (Ζαγόρ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά. β'νήσιους βόρ. ἰδιώμ. βουνήσιος Σίφν. β'νήσιους Μακεδ. (Βελβ.) βουνήσιος πολλαχ. β'νήσιους Β.Εὐβ. Λέσβ. βουνούσιος Σύμ. Χίος β'νήσιος Σχῦρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βουνό καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ήσιος.

Α) Ἐπιθετικ. 1) Ὀρεινός κοιν.: Βουνήσιος ἄνθρωπος. Βουνήσια γυναῖκα. Βουνήσια πέρδικα. Βουνήσιο πουλλί. Βουνήσια λουλούδια. Βουνήσια χωριά. Βουνήσια σταφίδα κοιν. Βουνήσια ψάρια (τὰ διαιτώμενα εἰς τοὺς βραχώδεις αἰγιαλοὺς λίμνης) Μακεδ. (Καστορ.) Βουνήσια νύχτα (ἡ νύχτα τὴν ὁποίαν διέρχεται τις εἰς τὸ βουνόν) ΠΝιρβάν. Ἀγριολούλ. 236 || Φρ. Βουνήσιο κόκκαλο (ἐπὶ ἀνθρώπου εὐρώστου, συνών. φρ. παλαιὸ κόκκαλο) κοιν. Βουνήσιο πρᾶμα (ἐπὶ θαλεροῦ γυναικείου σώματος) Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Συνών. βουνεῖατικός. 2) Μεταφ. ἀγροῖκος, ἀπαίδευτος κοιν. βουνίτης.

Β) Οὐσ. 1) Μέγας κοχλίας Χίος. Συνών. βουνίτης 2, βουνούσιος. 2) Οὐδ. πληθ., εἶδος σταφυλῶν Ρόδ. 3) Οὐδ. πληθ., εἶδος σύκων Σύμ.

Πβ. βουνεῖατής, βουνεῖατικός, βουνίτης, βουνεῖωτής, βουνεῖωτικός.

βουνί τό, βουνὶν Καπ. Κάρπ. Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Πόντ. (Τραπ.) βουνὶ σύνθη. καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.) Καπ. (Ἀραβάν. Σιλ.) βουνί Καπ. (Ἀνακ. Σινασσ. Φλογ.) Μακεδ. (Φλόρ) β'νι Β.Εὐβ. Ἡπ. Ἰμβρ. Μακεδ. Πάρ. (Λεῦκ.) Σαμοθρ. Σχῦρ. κ.ά. ὀυνὶν Κάρπ. ὀυνὶ Κάρπ. Κάσ. Τήν. γουνὶ Ἰων. (Κρήν.) Ρόδ. Χίος.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. βουνί, ὁ ἐκ τοῦ παρ. Ἡσυχ. βουνίον (γλῶσσ. ἀτὰ βουνόν).

Ὅρος ἐνθ' ἄν.: Φρ. Ἐχω καρδιάν βουνί (ἔχω μεγάλην ὑπομονήν) Ρόδ. || Παροιμ. Θυμών-ναι ὁ λαὸς μὲ τὸ βουνί, μ' ἔχει καὶ τὸ βουνὶ χαπάρι; (ἐπὶ τοῦ ματαίως ἀπειλοῦντος ἰσχυρότερόν του. λαὸς=λαγός) Ρόδ. || Αἰνίγμ.

Ἐπὰ βουνὶ κ' ἐκεῖ βουνὶ | καὶ μέσα κόρη κελαηδεῖ (ἡ κρεββαταριά, ὁ ἀργαλειὸς) Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ποτῶι βουνὶν ποδῶ βουνὶν | τῶαι μέσα δράκου ἢ φωνῇ (τὸ δῦλον) Κύπρ. || Ἄσμ.

Νὰ πάρω τὰ ὄρη, τὰ ὀυνεῖα, τὰ δάση, τὰ λαγκάδια Κάρπ.

Πολλὰ ὀυνεῖα μαλώνουσι καὶ ὑὸ ὄρη συνερίζουν (ὑὸ=δύο) αὐτόθ. Συνών. βουνό. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Βουνὶν Ἀμοργ. Κύπρ. Βουνὶ Ἀνδρ.

Ζάκ. Κεφαλλ. Λευκ. Νίσυρ. Πελοπν. (Γορτυν. Κόκκιν. Μάν.) Σίφν. Β'νὶ Σχῦρ. Βουνεῖα (τὰ) Ἀνδρ. Πάρ. Σίφν. ὀυνεῖα Κάρπ. Γουνεῖα Κύπρ. (Πάφ.) Ἀσπρο Βουνὶ Νάξ. (Βόθρ.) Σίφν. Λυὸ ὀυνεῖα Κάρπ. Κάτω Βουνὶ Νίσυρ. Κόττεινο Βουνὶ Κάρπ. Μαῦρο Βουνὶ Σίφν. Μέγα Βουνὶ καὶ Μικρὸ Βουνὶ Σαμοθρ. Πέρα βουνὶν Κύπρ. Στραβὰ Βουνεῖα Σίφν. Φαλακρὸ Βουνὶ Κάρπ.

βουνεῖα ἢ, βωνία Καπ. (Φερτ.) βουνεῖα σύνθη. καὶ Καπ. (Ἀραβάν. Σινασσ.) βουνεῖα Κύπρ. βουνεῖα Θράκ. (Ἀδριανούπ. Σουφλ.) Μακεδ. (Βλάστ. Βογατσ. Κοζ. Σιάτ. Σισάν.) βουνεῖα Τσακων. βουνεῖα Τσακων. βουνεῖα Πελοπν. (Καλάβρυτ.) β'νιὰ βόρ. ἰδιώμ. ὀυνεῖα Κάσ. ὀυνεῖα Χίος (Ἑλατ.) βουνεῖα Κρήτ. ὀυνεῖα σύνθη. ὀβωνεῖα Πελοπν. (Βασαρ.) ὀβ'νιὰ πολλαχ. βόρ. ἰδιώμ. ἄσβουνεῖα Πελοπν. (Καλάμ. Λογγ. Μεσσ. Πατπούλ. Τριφυλ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. βοῶν (στάβλος βοῶν) διὰ τῶν μεταβατικῶν τύπων βοωνία-βωνία-βωνεῖα. Ἰδ. Κορ. Ἀτ. 4, 59. Πβ. καὶ *βορβιθωνία. Εἰς τὸν τύπ. ὀβωνεῖα προσεκολλήθη τὸ σ ἐκ τῆς γενικ. τῆς βουνεῖας.

Ἡ κόπρος τοῦ βοός σύνθη. καὶ Καπ. (Ἀραβάν. Σινασσ. Φερτ.) Τσακων., ἐνιαχοῦ δὲ καὶ ἄλλων ζώων, οἷον ἵππου Μακεδ. (Σιάτ.), βοσκημάτων ἐν γένει Κεφαλλ. : Φρ. Κάθιτι σὰν τὴ β'νιὰ (ἐπὶ ὀκνηροῦ) Μακεδ. (Πάγγ.) || Παροιμ. φρ. Τὸν ἄφησε σὰν τὴ γελάδα τὴ ὀβουνεῖα (τὸν ἐγκατέλειπεν ἀπαθῶς ὡς ἡ ἀγελάδα τὴν κόπρον τῆς) Πελοπν. (Πύργ.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. βοιδεῖα.

βουνεῖάζω Ἡπ. κ.ά.—Λεξ. Αἰν. βουνεῖαζου Μακεδ. (Κοζ.) βουνεῖαζου Μακεδ. (Σισάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βουνεῖα.

1) Ἐπὶ βοός καὶ ἄλλων ζώων, κοπρίζω ἐνθ' ἄν. Συνών. βουνίζω. 2) Ἐπαλείφω διὰ κόπρου βοός Ἡπ.

βούνιασμα τό, Λεξ. Αἰν.

Ἐκ τοῦ ρ. βουνεῖάζω.

Κόπρισμα βοός καὶ ἄλλων ζώων.

βουνεῖατής ὁ, Σίφν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βουνὶ ἢ βουνό καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -εῖατής.

Ὁ ἐπὶ τῶν βουνῶν ζῶν, ὄρεσίβιος. Πβ. βουνήσιος, βουνεῖατικός, βουνίτης, βουνεῖωτής, βουνεῖωτικός.

βουνεῖατικός ἐπίθ. Σίφν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βουνὶ ἢ βουνό καὶ τῆς παραγωγικῆς κατιλ. -εῖατικός.

Βουνήσιος 1, ὁ ἰδ.: Βουνεῖατικός ἄνθρωπος. Βουνεῖατικά σῆκα.

βουνίζομαι Πόντ. (Ἰνέπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βουνό.

Φέρομαι οἶονεῖ ὡς βουνόν, καταλαμβάνομαι ὑπὸ ὁμίχλης καὶ ἄλλων σφοδρῶν καιρικῶν μεταβολῶν: Ἄσμ.

Βουνὰ βουνὰ βουνίζετε, βουνὰ μου στολιστήτε, ἐγὼ κὶ ἂν βρέξῃ πουρπατῶ κὶ ἂν χαλαζώσῃ τρέχω.

Συνών. ἀνταρεύω Β 10, ἀνταρώνω.

βουνίζω ἀμάρι. βουνεῖζου Μακεδ. (Κοζ.) β'νίζου Θεσσ. Μακεδ. (Βέρ. Σιάτ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βουνεῖα.

Βουνεῖάζω 1, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Βουνεῖζ' τ' ἄλογου Κοζ.